

Дуганець Наталія

к.е.н., доцент

Барткова Аліна

студентка магістратури

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ЩОДО ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ОБЛІКУ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах стратегічного значення для підприємства набуває облік доходів і витрат, адже дозволяє формувати не лише достовірну кількість якісної інформації про результати діяльності, але і віднаходити причини відхилень запланованих показників.

Основною проблемою обліку витрат і доходів підприємства в Україні є проблема повноти та своєчасності їх відображення у системі обліку. На даний момент рівень невідображення доходів в країні коливається від 30 до 70%, а витрат – від 10 до 50%. Найбільша частина витрат, що залишається поза обліком, належить до витрат по оплаті праці. Основними причинами цього є значні відсотки відрахувань до соціальних фондів оплати праці, високий рівень корупції в державних і місцевих органах влади, відсутність дієвої нормативно-правової бази, низький рівень контролю. Що ж стосується доходів підприємства, то найбільшою проблемою є зниження виручки від реалізації продукції, що тягне за собою і зниження бази для оподаткування підприємств податком на додану вартість [1].

Відсутність єдиної інформаційної бази норм і нормативів для обліку та контролю за витратами і доходами є ще однією проблемою обліку. Адже вітчизняна продукція характеризується значною матеріаломісткістю порівняно з закордонною. Це пояснюється тим, що величезна частка матеріалів, що списується на витрати підприємств, насправді розкрадається чи використовується на виготовлення тіншової продукції, яку підприємство ніяк не відображує в обліку і за яку не платить жодних податків. Нормативна база України є безнадійно застарілою. Створення нової нормативної бази допоможе навести лад в обліку витрат підприємства та не дасть можливості їх завищувати. Розробка і запровадження даної бази стане запорукою елементарної дисципліни та порядку на підприємстві, скоротить суми непродуктивних витрат та необліковуваних доходів [2].

Гостро постає проблема постійних розбіжностей, що існують між податковим та бухгалтерським обліком витрат і доходів. Цей недолік призводить до виникнення подвійного обліку доходів і витрат та потребує якнайшвидшого усунення шляхом удосконалення чинного законодавства України з цих питань [2].

У журналі «Все про бухгалтерський облік» розглянуто зміни, що відбулися в 2013 році у обліку доходів. З бухгалтерських стандартів (П(С)БО 16 «Витрати», 17 «Податок на прибуток», 22 «Вилив інфляції», 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», 29 «Фінансова звітність за сегментами», Звичайного Плану рахунків, Спрощеного Плану рахунків та Інструкції про застосування

Плану рахунків прибрати всі згадки про доходи та витрати від надзвичайної діяльності (зокрема, скасували рахунок 75 «Надзвичайні доходи» та рахунок 99 «Надзвичайні витрати»). У зв'язку із цим скасовано й субрахунок 794 «Результат надзвичайних подій» та субрахунки до рахунку 98 «Податок на прибуток». Тепер у них просто немає необхідності.

Очевидно, річ у тім, що П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати», який ділив усі види діяльностей підприємства на звичайну та надзвичайну, канув у Лету. А новоприйнятий НП(С)БО 1 уже не визначає, що в діяльності підприємств можуть бути надзвичайні події, які тягнуть за собою цей особливий вид доходів та витрат. Тут виділено лише операційну, фінансову та інвестиційну види діяльностей. Та й новий Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма М 2) та Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2-к) зовсім не містить згадок про надзвичайні доходи та витрати.

Між іншим, такі зміни корелюють із §87 МСБО І «Подання фінансової звітності». Останній, нагадаємо, говорить: суб'єкт господарювання не повинен подавати будь-які статті доходу або витрат у вигляді надзвичайних статей у звіті про сукупні доходи чи в окремому звіті про прибутки та збитки (якщо його подають) або в примітках. Тож, відтепер національний бухгалтерський облік став ще трохи ближчим до міжнародного.

Порушені даною статтею проблеми не є вичерпними і потребують доповнень, змін, уточнень та конкретизації. Загалом проблемі обліку витрат і доходів підприємства дуже широкі і впродовж багатьох років ще викликатимуть інтерес у вчених-економістів із урахуванням розмірів і форм підприємств, видів економічної діяльності, системи оподаткування та організаційно-правових форм [3].

Список використаних джерел:

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік [навч.пос.]/ Бутинець Ф.Ф., Чижевська Л.В., Герасимчук Н.В. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 448 с.
2. Моссаковський В. Система контролю витрат виробництва за сучасних умов/В. Моссаковський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2002. – № 9. – С. 225.
3. Бірюкова О.В., Карлін О.Л. Проблеми обліку доходів і витрат підприємства [Електронний ресурс] // http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2010/Economics/66409.doc.htm.

